Έρευνα της ΔΟΔ για τις επιπτώσεις του Covid-19 στις συνθήκες εργασίας των δημοσιογράφων με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ελευθερίας του Τύπου

Η Παγκόσμια Ημέρα της Ελευθερίας του Τύπου βρίσκει τους δημοσιογράφους, εξαιτίας του Covid-19, σε ακόμη δυσκολότερη κατάσταση.

Ενδεικτική των όσων κυριαρχούν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, είναι η έρευνα που διεξήγαγε η Διεθνής Ομοσπονδία Δημοσιογράφων σε 77 διαφορετικές χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, και σε δείγμα 1.300 δημοσιογράφων.

Το πλήρες κείμενο της αποκαλυπτικής έρευνας της ΔΟΔ είναι το εξής:

Η έρευνα ΔΟΔ αποκαλύπτει την κρίση που αντιμετωπίζει

η δημοσιογραφία λόγω Covid-19

Οι τρεις στους τέσσερις δημοσιογράφους που καλύπτουν το ρεπορτάζ για τον Covid -19, βρέθηκαν αντιμέτωποι με κρατικούς περιορισμούς, παρεμβάσεις ακόμη και εκφοβισμούς. Πρόκειται για τα αποτελέσματα της πρόσφατης έρευνας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Δημοσιογράφων, στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 1.300 δημοσιογράφοι που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή καλύπτοντας την πανδημία σε 77 χώρες.

Επιπλέον, η έρευνα που διεξήχθη το χρονικό διάστημα 26-28 Απριλίου, αποκαλύπτει ότι τα δύο τρίτα των μόνιμα εργαζόμενων και των freelance δημοσιογράφων, έχουν υποστεί μειώσεις των απολαβών τους και έχουν χάσει μέρος των εσόδων τους. Επίσης, ότι έχουν χαθεί θέσεις εργασίας, έχουν ακυρωθεί οι δημοσιογραφικές αποστολές και έχουν επιδεινωθεί οι συνθήκες εργασίας.

Η Διεθνής Ομοσπονδία Δημοσιογράφων είναι η κορυφαία παγκόσμια επαγγελματική οργάνωση δημοσιογράφων, που εκπροσωπεί 600.000 δημοσιογράφους από 146 χώρες.

Η έρευνα στην οποία συμμετείχαν 1.308 δημοσιογράφοι αποκάλυψε ότι λόγω της πανδημίας Covid-19:

- Σχεδόν όλοι οι freelance δημοσιογράφοι έχουν απωλέσει όχι μόνο έσοδα, αλλά και ευκαιρίες για δουλειά.

- Περισσότεροι από τους μισούς δημοσιογράφους, που έλαβαν μέρος υποφέρουν από άγχος και μεγάλη ανησυχία.
- Το ένα τέταρτο των συμμετεχόντων δεν διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για να εργαστούν με ασφάλεια από το σπίτι, ενώ ο ένας στους τέσσερις δεν διαθέτει τον απαραίτητο προστατευτικό εξοπλισμό όταν εργάζεται στο πεδίο.
- Δεκάδες δημοσιογράφοι συνελήφθησαν, βρίσκονται αντιμέτωποι με αγωγές ή έχουν δεχθεί επιθέσεις.
- Περισσότεροι από το ένα τρίτο των δημοσιογράφων μετατόπισαν το ενδιαφέρον τους στην κάλυψη θεμάτων για τον Covid-19.

Όταν ρωτήθηκαν για την κατάσταση της ελευθερίας του Τύπου στις χώρες τους, η συντριπτική πλειονότητα απάντησε ότι έχει επιδεινωθεί. Από την Ελλάδα έως την Ινδονησία και από το Τσαντ έως το Περού, οι δημοσιογράφοι για να αξιολογήσουν το περιβάλλον που χαρακτηρίζει την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, χρησιμοποίησαν λέξεις όπως επισφαλές, προβληματικό, χειρότερο, επιδεινώνεται και περιορισμένο.

Από τις απαντήσεις αποκαλύπτεται και το πλήγμα, που έχουν υποστεί οι δημοσιογράφοι καθώς πολλοί από τους ερωτηθέντες αναφέρουν ως εμπόδια στην κάλυψη της πανδημίας την απώλεια θέσεων εργασίας, παράταση του χρόνου εργασίας και τον περιορισμό των διαθέσιμων πόρων. Σε πολλές χώρες οι δημοσιογράφοι βρίσκονται σε απόγνωση, λόγω της έλλειψης δικτύων κοινωνικής ασφάλειας και δίκαιων εργασιακών πρακτικών.

Μια freelance δημοσιογράφος από το Περού, δήλωσε: «*Το κράτος δεν έχει προετοιμαστεί για αυτή την πανδημία, ολόκληροι τομείς έχουν εγκαταλειφθεί τελείως από τις αρχές, η διαφθορά συνεχίζεται ενώ την ίδια στιγμή οι εταιρίες των μέσων ενημέρωσης δεν διαθέτουν τις θεσμικές πολιτικές για να ανακουφίσουν την απελπισία μας, όπως συμβαίνει με την απώλεια εισοδήματος. Πολλές οικογένειες βρίσκονται στα όρια της φτώχειας*».

Μια ελληνίδα δημοσιογράφος πρόσθεσε: «*Εργάζομαι περισσότερο και κερδίζω λιγότερα χρήματα, ο ιδιοκτήτης της εφημερίδας που εργάζομαι χρωστάει σε μένα και στους συναδέλφους μισθούς 7 μηνών, όμως η κυβέρνηση δεν κάνει τίποτα γι' αυτό*».

Πολλοί δημοσιογράφοι παραπονούνται για τις αυξανόμενες επιθέσεις που δέχεται η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης. Σχεδόν ο ένας στους τέσσερις δημοσιογράφους, δήλωσαν ότι αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες στην πρόσβαση ενημέρωσης από επίσημες κυβερνητικές ή άλλες αρχές. Πολλοί αναφέρουν ότι έχουν δεχθεί λεκτικές επιθέσεις από πολιτικούς. Άλλοι δημοσιογράφοι διαμαρτύρονται για τους περιορισμούς στην υποβολή ερωτήσεων στις συνεντεύξεις Τύπου, τους περιορισμούς στην μετακίνηση των δημοσιογράφων στη διάρκεια της κρίσης, αλλά και την ανάκληση αναγνώρισης των δημοσιογραφικών ταυτοτήτων. Ορισμένοι δημοσιογράφοι ανησυχούν καθώς το σύνολο του ενδιαφέροντος έχει στραφεί στα θέματα που αφορούν τον Covid-19 και με αυτό τον τρόπο αγνοούνται άλλα πολύ σημαντικά ζητήματα.

Μια βραζιλιάνα δημοσιογράφος δήλωσε: «*Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση απεχθάνεται τους δημοσιογράφους. Κάθε μέρα επιτίθεται στον Τύπο για τις πληροφορίες που δημοσιεύονται, ενώ δυσφημεί και ταπεινώνει τους δημοσιογράφους*».

Ενας ινδός δημοσιογράφος πρόσθεσε: «*Η ελευθερία του Τύπου όλο και πιο πολύ περιορίζεται και οι δημοσιογράφοι συλλαμβάνονται επειδή κάνουν ρεπορτάζ, που επισημαίνουν τις αδυναμίες της κυβέρνησης*».

Οι ερωτηθέντες ωστόσο επαινούν τους δημοσιογράφους που διακινδυνεύουν την ασφάλειά τους, για να καλύψουν την πανδημία και προσπαθούν να βρουν ανεξάρτητες πηγές, για να αντιμετωπίσουν την παραπληροφόρηση.

Ενας πορτογάλος δημοσιογράφος απάντησε: «*Υπάρχουν κακές καταστάσεις, με πολλά δελτία Τύπου και λιγότερα ρεπορτάζ, συνεντεύξεις Τύπου χωρίς ερωτήσεις, εργαζόμαστε περισσότερες*

ώρες, τα κινητά δεν σταματούν να χτυπούν, είμαστε περιορισμένοι, δουλεύουμε συνεχώς, δεν είναι καλό για την υγεία μας. Όμως έχουμε την αίσθηση ότι πρόκειται για έκτακτες συνθήκες στις οποίες ανταποκρίνονται οι δημοσιογράφοι και μεγαλώνει το κίνητρο για το ρεπορτάζ. Όπως συμβαίνει με τους γιατρούς και το υγειονομικό προσωπικό, τώρα είναι η στιγμή που πρέπει να ανταποκριθούν οι δημοσιογράφοι».

Τα αποτελέσματα της έρευνας στηρίζουν την έκκληση της Διεθνούς Ομοσπονδίας Δημοσιογράφων και των οργανώσεων που εκπροσωπούν περισσότερους από 200 εκατομμύρια εργαζόμενους σε όλο τον κόσμο, που ζητούν να ληφθούν επείγοντα μέτρα για τη διάσωση των θέσεων εργασίας, την προστασία των ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης και τη χρηματοδότηση της ποιοτικής δημοσιογραφίας.

Με την Παγκόσμια Πλατφόρμα Ποιοτικής Δημοσιογραφίας οι δημοσιογραφικές Ενώσεις 164 χωρών ζητούν τη λήψη έκτακτων μέτρων προστασίας και ενίσχυσης της δημοσίου συμφέροντος δημοσιογραφίας, που θα περιλαμβάνουν:

- Φορολόγηση των εσόδων των γιγαντιαίων εταιριών τεχνολογίας όπως Facebook και Google για να δημιουργηθεί ένα παγκόσμιο ταμείο στήριξης των ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης.
- Τη χρήση της φορολογία και δημοσιονομικής πολιτικής για να μειωθεί το βάρος που έχουν επωμιστεί δημοσιογράφοι και τα μέσα ενημέρωσης.
- Εκστρατείες υγείας και δημόσιας διαφήμισης για την ενίσχυση των τοπικών μέσων ενημέρωσης.

Ο Antony Bellanger, Γενικός Γραμματέας της ΔΟΔ δήλωσε: «*Αυτά τα αποτελέσματα μας υποδεικνύουν την ανησυχητική τάση που σημειώνεται από τη μείωση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και τις περικοπές που έχει υποστεί η δημοσιογραφία, τη στιγμή που είναι τόσο σημαντική η πρόσβαση στην ενημέρωση και την ποιοτική δημοσιογραφία. Η δημοσιογραφία αποτελεί δημόσιο αγαθό και πρέπει να στηριχθεί δημόσια για να τερματισθούν οι πολιτικές παρεμβάσεις και εμπόδια».*

Σημειώσεις για την έρευνα

- Στην έρευνα συμμετείχαν 1.308 δημοσιογράφοι από 77 χώρες και περιοχές: Αγκόλα, Αργεντινή, Αυστραλία, Βέλγιο, Μπουτάν, Βοσνία Ερζεγοβίνη, Βραζιλία, Μπουργκίνα Φάσο, Καμπότζη, Καμερούν, Καναδά, Τσαντ, Χιλή, Κολομβία, Κονγκό-Μπραζαβίλ Κόστα Ρίκα, Κροατία, Κύπρος, Ισημερινός, Αίγυπτος, Ελ Σαλβαντόρ, Αιθιοπία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Γκάνα, Ελλάδα, Γουατεμάλα, Γουιάνα, Χονγκ Κόνγκ, Ινδία, Ινδονησία, Ιράκ, Ιρλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Ιαπωνία, Κένυα, Λάτβια, Λουξεμβούργο, Μακάο, Μαλί, Μάλτα, Μαυριτανία, Μεξικό, Μαρόκο, Νεπάλ, Ολλανδία, Νιγηρία, Βόρια Μακεδονία, Νορβηγία, Πακιστάν, Παναμά, Παραγουάη, Περού, Φιλιππίνες, Πορτογαλία, Σενεγάλη, Σερβία, Σλοβενία, Σομαλία, Νότια Αφρική, Ισπανία, Σρι Λάνκα, Σουηδία, Ελβετία, Ταιβάν, Τόγκο, Τυνησία, Τουρκία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ουγκάντα, Ουρουγουάη, ΗΠΑ, Βανουάτου, Βενεζουέλα και Βιετνάμ.
- Από τους δημοσιογράφους που απάντησαν 42% ήσαν γυναίκες και 58% άνδρες.
- Από τους δημοσιογράφους που απάντησαν 57% είχαν μόνιμη εργασία και 43% ήσαν freelance.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ